

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਪਰਾਧੀ

ਭੰਡਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਮ, ਜੇ.

ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

vs

ਰਾਜ, ਜਵਾਬਦੇਹ

1954 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 1058।

ਪੰਜਾਬ ਟਰੇਡ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਐਕਟ (1940 ਦਾ X)-ਸੈਕਸ਼ਨ 7(1)-ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ 1956 ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(1)(ਜੀ) ਅਤੇ 14 ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕਰਦਾ ਹੈ-ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ 23 ਵੇਂ ਕਾਰਜਕਾਲ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ-ਕੀ ਉਚਿਤ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ-ਮਕਸਦ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼-ਟੂਲ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਕੀ ਵਿਧਾਨ-ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ-ਆਰਟੀਕਲ 14-ਵਿਧਾਨਕ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਹੈ-ਵਿਦਾਇਗੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਟਰੇਡ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਵਪਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1) (ਜੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

[VOL X]

ਆਯੋਜਿਤ, ਕਿ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦਾ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਦੇਸ਼. ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸੂਚਕ ਹਨ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਜੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਹੁਦਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(28 ਜੁਲਾਈ, 1955 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਦੁਆਰਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਕੇਸ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਹੈ।)

ਧਾਰਾ 439 ਅਧੀਨ ਸੋਧ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ। ਕਰੋੜ। ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪੀ.ਸੀ. ਫੂਲਕਾ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਮਿਤੀ 19 ਅਗਸਤ, 1954

ਮੇਲਾ ਰਾਮ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਹਰਪਰਸ਼ਾਦ, ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ORDER

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ.-ਸ਼੍ਰੀ ਮੇਲਾ ਰਾਮ ਅਗਰਵਾਲ” ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਪਾਰਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਐੱਸ.

ਐਕਟ 1940 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 19 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਵੈਧ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੁਕਮਾਂ ਲਈ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਮਾਨਯੋਗ ਸੀ.ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ।

JUDGEMENT

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ. ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜੇ. ਦੀ ਧਾਰਾ 7(1) ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ।

VOL. X 1

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਟਰੇਡ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਐਕਟ, 1940। ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਦ ਸਟੇਟ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੁੱਕ ਡਿਪੂ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਛਾਉਣੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਦਿਨ ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ। j ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਦੀ ਦੁਕਾਨ 29 ਜਨਵਰੀ, 1954 ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਕੁਝ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੇਚਦਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਪਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਟਰੇਡ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(1) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਉਸਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ। 100. ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਟਰੇਡ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਐਕਟ 7 ਜੂਨ, 1940 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ 1943 ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ X ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 (ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (1) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ 27 ਜਾਂ ਸੂਚੀ III ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ 27 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਇਆ ਹੈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ 1950 ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਉਸ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1951 ਐੱਸ.ਸੀ

ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ 19 ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(1) ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ-

ਵਾਈ

ਰਾਜ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, "ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਰ ਦੁਕਾਨ * ਦੁਬਾਰਾ ਹੋਵੇਗੀ

ਬੰਦ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਮੁੱਖ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ।"

ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2)(i)

"ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਦਿਨ ਦੀ ਚੋਣ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ●● ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) (1) ਅਧੀਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੰਦ ਦੇ ਦਿਨ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਸੀ।

ਐਕਟ, ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਫੈਕਟਰੀਜ਼ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਐਕਟ ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(1)(ਜੀ) ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੰਗੇ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ (ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(6)) ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਜਾਂ / ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ।

ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਦੁਕਾਨਦਾਰ, ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਨੂੰ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਨ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ। ਰਾਜ

ਐਚ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ਜੇ 7(1) ਦੀ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

I VOL. ਐਕਸ

ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ 19 ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(1) ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ-

ਵਾਈ

ਰਾਜ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, "ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਰ ਦੁਕਾਨ * ਦੁਬਾਰਾ ਹੋਵੇਗੀ

ਬੰਦ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਮੁੱਖ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ।"

ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2)(i)

"ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਦਿਨ ਦੀ ਚੋਣ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ●● ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) (1) ਅਧੀਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੰਦ ਦੇ ਦਿਨ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਸੀ।

ਐਕਟ, ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਫੈਕਟਰੀਜ਼ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਐਕਟ ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(1)(ਜੀ) ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੰਗੇ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ (ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(6)) ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਜਾਂ / ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ।

ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਦੁਕਾਨਦਾਰ, ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਨੂੰ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਨ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ। ਰਾਜ

ਐਚ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ਜੇ 7(1) ਦੀ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

159

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਇੱਕ ਵਪਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਹਰ ਦਿਨ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਾਹੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਦੇਖਣ ਕਿ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਦੇਖਣ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾ ਪਵੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਅੰਤਮ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਕੀਦ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਬਾਪੂਭਾਈ ਰਤਨਚੰਦ ਸ਼ਾਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1)। ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਆਰਟੀਕਲ 38)। ਇੱਕ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ, ਵਿਵੇਕ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆ 158

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

I VOL. ਐਕਸ

ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ 19 ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(1) ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ-

ਵਾਈ

ਰਾਜ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, "ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਰ ਦੁਕਾਨ * ਦੁਬਾਰਾ ਹੋਵੇਗੀ

ਬੰਦ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਮੁੱਖ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ।"

ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2)(i)

"ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਦਿਨ ਦੀ ਚੋਣ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ●● ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) (1) ਅਧੀਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੰਦ ਦੇ ਦਿਨ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਸੀ।

ਐਕਟ, ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਫੈਕਟਰੀਜ਼ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਐਕਟ ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(1)(ਜੀ) ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੰਗੇ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ (ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(6)) ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਜਾਂ / ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ।

ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਦੁਕਾਨਦਾਰ, ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਨੂੰ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਨ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ। ਰਾਜ

ਐਚ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ਜੇ 7(1) ਦੀ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਵਾਜਬ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। "ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ" ਵਾਕੰਸ਼ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾਮਨਰਾਓ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪੁਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ-

"ਵਾਕੰਸ਼ "ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀਮਾ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1956 ਬੰਬ 21

(2) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1951 ਐਸ.ਸੀ. 118

ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

I VOL X

ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ, ਆਪਹੁਦਰੇ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁਭਾਅ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਾਜਬ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਕੋਰਸ ਦੀ ਚੋਣ ਹੈ ਜੋ ਕਾਰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਜੋ ਮਨਮਾਨੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੇ.ਜੇ. ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨੂੰ ਵਾਜਬਤਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਵਿੱਚ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ (6) ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹੀ ਸੰਤੁਲਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਗੁਣ ਦੀ ਘਾਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦਾ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਵੈ-ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਅਰਾਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਲਾਭ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਭਿਅਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਆਰਾਮ ਦਾ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਆਪਣੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਹਰ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਚਿੰਤਾਮਨ-ਰਾਓ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੀ.ਪੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ ਬੀੜੀਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ (ਖੇਤੀ ਮੰਤਵਾਂ) ਐਕਟ ਦੇ ਬੇਰਾਰ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਨੇ ਧਾਰਾ 19(6), ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1951 ਐੱਸ.ਸੀ.

"ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਿ੍ਰਸ਼ਟੀਗਤ ਵਸਤੂ, ਨਰਾਇਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ "ਸਕੋਪ" ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਸਖਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਵਸਤੂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਇਪਗਨਡ ਐਕਟ ਦੀ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਦਾਇਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਟਰੇਡ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

"ਦੁਕਾਨ ਸਹਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ, ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੁਝ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਐਕਟ ।"

ਇਸ ਤੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 7(1) ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਸਹਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰੀ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ, ਜੋ ਦੁਕਾਨ ਦੇ 158

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

I VOL. ਐਕਸ

ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ 19 ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ । ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(1) ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ-

ਵਾਈ

ਰਾਜ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, "ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਰ ਦੁਕਾਨ * ਦੁਬਾਰਾ ਹੋਵੇਗੀ

ਬੰਦ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਮੁੱਖ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ।"

ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2)(i)

"ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਦਿਨ ਦੀ ਚੋਣ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ●● ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) (1) ਅਧੀਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੰਦ ਦੇ ਦਿਨ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਸੀ ।

ਐਕਟ, ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਫੈਕਟਰੀਜ਼ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਐਕਟ ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(1)(ਜੀ) ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੰਗੇ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ (ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(6)) ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਜਾਂ / ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ।

ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਦੁਕਾਨਦਾਰ, ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਨੂੰ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਨ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ। ਰਾਜ

ਐਚ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ਜੇ 7(1) ਦੀ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਕੇਸ (ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਦ)

ਰਾਜ (1)), ਪਰ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮੂਲੀ ਦੁਕਾਨਦਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਜਿਸ ਨੇ ਕੋਈ ਸਹਾਇਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਿੰਤਾਮਨਰਾਓ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2) ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1951 ਐੱਸ.ਸੀ.

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

[VOL.]

ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਮੱਫਣੋਹਰ ਲਾਲ ਸੀ. ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਡਬਲਯੂ ਸਟੇਟ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਅੰਗੂਠੇ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਇਰਾਦਾ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।" ਚਿੰਤਾਮਨਰਾਓ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ। (1), ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਬੇਰਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਵੈਧ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੈਕਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਰੇ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਅਵੈਧ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ-ਬੇਰਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਵਾਜਬਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਟਰੇਡ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 7(1), ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। I., ਇਸਲਈ, ਮੰਨੋ ਕਿ ਵਪਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(1) ਵਪਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਫਿਰ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਪ੍ਰਗਟਡ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2-ਏ ਕੁਝ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2-ਬੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਤੇ 7 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2-ਸੀ ਧਾਰਾ 2-ਏ ਅਤੇ 2-ਬੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਅਦਾਰਿਆਂ ਆਦਿ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 2-ਏ ਅਤੇ 2-ਬੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਹੁਣ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਬੁਧਨ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ (1) ਬਨਾਮ ਸਿਏਟ (1) ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ-

"ਇਹ ਹੁਣ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦੀ ਹੈ
(1) A.I.R. 1951 S.C. 118

ਵਰਗ ਕਾਨੂੰਨ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਾਜਬ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਮਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ, ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਕਿ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਛੱਡੇ ਗਏ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ (ii) ਇਹ ਕਿ ਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਉਸ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਵਰਗੀਕਰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਰਥਾਤ, ਭੂਗੋਲਿਕ, ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਕਿੱਤਿਆਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 ਐਸ.ਸੀ.

ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਗਠਜੋੜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਪੀ

ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਜੋ ਆਰਟੀਕਲ 14

ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕੋ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਪਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਦਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅੰਤਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਛੋਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੱਕ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਮਨਮਾਨੀ ਚੋਣ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਵੀ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ। ਛੋਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਜੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਹੁਦਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਪੁਨਰ-ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਖੋਜ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖਰਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਆਪਣੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ / ਕੇਸਾਂ ਤੱਕ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਹਾਰਕ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਤਜਰਬੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ. ਇਹ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਲਾਲਚ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਲੋੜ ਸਭ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਦਮ ਦਰ ਕਦਮ, ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਬੁਰਾਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ- ਜੇ. ਵਪਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਸਰਬ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਐਫ. ਏ. ਮਿਲਰ ਬਨਾਮ ਐਫ. ਪੀ. ਵਿਲਸਨ, (1) ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਖਾਵਤ ਅਲੀ ਬਨਾਮ ਉਤੀਸਾ ਰਾਜ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

• ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਗਲੇ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਜੋ ਉਸੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ।"

ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਪ੍ਰਗਟਡ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2-ਸੀ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 2-ਏ ਅਤੇ 2-ਬੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ

(1) 69 ਲਾਅ ਐਡ. ਪੰਨਾ 'ਤੇ 4 ਐੱਸ. 623

632

(2) 1955 ਐੱਸ.ਸੀ.ਏ. 363

ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਫੁੱਟ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਈ-ਬਿਜ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਟੈਬਲਿਸ਼ਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜੇ. ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਹ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰੇ ਨਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਐਕਟ, 1940, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ ਜੇ ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Name of Translator: Sh. Pintu Kumar.